

contigerit, minimè perturbor, cum & illos qui doctrina sua nobis præluxerunt, adeoque Duces nostri, sed non domini vt Seneca ait, fuerunt, tale quid sapius passos nemo Philosphantium ignoret.

Etymon
Lyncis.

Cum igitur nomina sint vmbra rerum, & sæpe vocis Etymon habeat nescio quid recondita rei, non miror *Lyncem* à plerisque recentioribus *Lupum* *cernarium* dictum fuisse: videntur enim *Lynx* & *λύκος*, idest *Lupus*, aliquid in vocabulo conuenientiæ habere. Germani etiam multi *Lyncem* non *Luchs* modò, sed etiam *Thierwolf* appellant, hoc est animalium quadrupedum præsertim, *Lupum* ac deuoratore; vt *Lucium* etiam *piscium* *Lupum*, seu vastatorem, nominamus; quòd in ijs stragem non leuem facere solear. Volunt aliqui etiam *λύκος*, hoc est *Lupum*, à *λύκος* id est à luce, vt in *Lupi* historia me explicasse memini, dictum: quod Etymon, cui conuenientiùs quàm *Lyncis*, animalium omnium perspicacissimo, adaptari potuit? Sed relinquamus randem has Veterum tricas; quas extricare non ita est facile, non in animalibus modò, sed plantis quoque, ab illis adeò breuiter & obscurè descriptis, vt in plerisque quid vulerint, penè ignoretur. In qua *Fabius Columna* *Lynceus* spectata Generis Nobilitate & Doctrina conspicuus iam triginta ferme annis desudauit, eoque ingenij sui acumine processit, vt genuinæ *Theophrasti* ac *Dioscoridis* insitens menti, innumeras ab alijs perperam nominatas plantas, speciei, loco, ac nitore suo non modò restituerit, sed plurimas insuper nouas penitus nobis antea incognitas, publici nunc iuris fecerit.

Fabius Columna pluribus veterum plantis vitæ restituit: plurimas nouas prædidit.

LYNX
NOSTRA.

Ego itaque animal illud, quod hodie *Lupum cernarium* nominamus, comodiùs *Lyncis* nomine insigniri posse censeo. Præditum enim omnes fatentur oculis splendidibus, & igneo quodam fulgore coruscis, cum longissimè distitam prædam oculis viuam speculetur, non Vulturum more putridum narium cadauer, olfaciat. Hinc ad venationem se accingit, Leporibus, Dorcadibus, ac Ceruulis insilit, nè quid de minorum gentium animalibus dicam. Non igitur mirum est, si vtraque ex proprietate, & *Lynx* ob Visus præstantiam, & *Lupus cernarius* ob gulæ auaritatem & rapacitatem sit dictum.

Lupus cernarius Lynx nomen optimè meretur.

Icones tres diuersæ Lynx seu Lupi cernarii dicti.

Floréna.

Saxonica.

Græzensis.

Et quamuis ego hoc animal viuam nunquam viderim, tres tamen è viuis expressas Icones obtineo. Quarum prima ad Illustriss. & Excellentiss. Principem *Cæsum Florentiæ*: Altera ab Illustrissimo *Ioanne Casimiro Comite de Erbach*, ex Serenissimi Saxonie Electoris Theriotropheo: Tertia à *Theophilo Molitore* à Carinthia ad me transmissa fuit, quæ omnes corporis quidem figura & partium symmetria satis conueniunt, coloribus verò mirè variant. *Florentina* illa quæ magnæ statura, vt ex membrorum proportione colligi poterat, fuit, colore planè ferrugineo ad fuscam rubedinem vergentem, habebat, nullis penè maculis, præterquam in cruribus & ventre (qui simul albicabat) raris ac fuscis. *Saxonica*, non multo minor, colorem talem referebat, qualem nunc cum putamina viridia aquæ incocta exprimere solent, pectus tamen, venter inferior, & crura pedesque omnes albebant, maculis vniuersæ pelli interspersis nigricantibus. Tertia *Græzensis* minor ceteris apparebat, pellem sortita subrufam, splendidantem, pectus tamen & ventrem ac crura ex rubro albenia habebat, punctulis vndique tam in capite quam dorso plurimis non nigris illis; sed atrorubentibus commaculatam. Ad huius planè modum coloremque, nuper apud

apud Pellionem quendam Romanum decem pelles *Lyncum* non ita dudum detractas, sanguine adhuc siccò suffulas & maxillæ inferioris superiorisque dentibus etiam inhaerentibus, conspexi; quas in *Liguria* captas affirmabat.

Et quantum ex relatis Iconibus, visis pellibus, & diligenti *Lyncis* descriptione quæ in *Theriotropheo Stilesiaco* extat, conijcere possum, *Lynx* siue *Lupus Cernarius* noster, animal est acerrimi morfus, quod dentes insinuant, qui Leonini sunt, vt postea probabo. Est oblongam satis, sed cruribus breuibus, quod integræ detractæ pelles monstrant, & Icones præferunt. Pellis plerumque est albicans, ex fuluo purpurascens, sed maculis oculorum instar variata, vt plurimum nigricantibus. Hic tamen color, vt Italicis ferme semper est communis *Lyncibus*, sic in alijs variat. Nec mirum est idem animal in Australibus, occidentalibus, Septemtrionalibus aut Orientalibus locis natum colore plurimum differre, vnde Asiaticarum *Lyncum* pelles, nostras quoque pilorum pulchritudine, vbertate, longitudine, & maculis plurimum superare animaduerti.

Descriptio
nostræ Lynx.

Diuersi locorum animalia colore variant.

Oculi.

Aures quid singulare habent.

Lingua.

Dentes.

Vngues.

Cauda.

Crura.

Ventriculus.

Cibus Lynx.

Oculos etiam fulgentes & ferme radiantés, qui eos viderunt, ipsi attribunt: Capite apprimè Felem representat, atrocitate nequaquam formidabili. Auriculæ curtæ sunt, curuæque, & signo quodam proprio *Lyncem* ab alijs omnibus quadrupedibus separantes: suntque apices illi villosi, conferti, instar holerici nigri splendentes, molles & venusti ex summitatibus auricularum enati, ac sursum trium forsitan digitorum transuersorum longitudine elati, & acuminati. Linguam ego non vidi, quam spinosam & aculeis refertam referunt, & ferme limæ similem esse, quod obseruantia dignum censeo, & in *Felibus* etiam cernitur. Dentes ipse numeravi tres ex vtraque parte tam superioris, quàm inferioris maxillæ molares, ferratim se se recipientes. Duos saltem prælongos Caninos in vtraque maxilla, & incisores sex vtrouique intra duos illos Caninos comprehensos.

Acutissimos etiam huius animalis lustrari vngues, ex cinereo albicantes duos & recuruos, quinos in anterioribus quidem pedibus, & quaternos in posterioribus. Caudam habet valde breuem; sex forsitan transuersorum digitorum longitudine, cuius plerumque extrema nigredine inficiuntur. Scribunt qui per Anatomen animalis huius interna scrutati sunt, patellam osseam oblongam amygdali figura in posteriore flexura inesse, anteriori verò deesse; in huius vicem subire ossiculum minutum fabæ magnitudine & figura. Has ego patellas itidem reperio in meo *Felis* sceleto (*Felis* autem iam dixi putare me similem *Lyncem* esse) in cruribus nempe posterioribus forma Cordis ossicula, quorum acutior pars sursum, latior deorsum vergit; in anterioribus autem cruribus ossicula nulla inuenio.

Ventriculum quoque amplissimum ac rotundum *Lyncibus* asserunt: quod credi facile potest, cum voracissimum animal perhibeant, in cuius exenterati ventriculo aliquando repererunt Venatores Porcellorum ferorum, & Leporum carnes, quas pellibus ac ossibus tantum contractis deuorant *Lynces*. Hæ (vt dixi) non raro inuadunt Ceruulos & Capreas, sapissimè Lepores & Porcellos siluestres, aiuntque (quod etiam suo Lupo Cernario Plinius attribuit) his intestina minus tortuosa & anfractuosa esse: ob id animalia hæc voraciora,

ALIA ANIMALIA NOVÆ HISP. NARDI ANT. RECCHI.

Mores Lyn-
cis.

Alticia.

Rapacitas.

Vingues ali-
quibus ad-
versus Epi-
lepticos
laudantur.

Pelles Lyn-
cum orien-
taliū ca-
riores.

Carnes
Lyncum &
Felium in
cibus repro-
bantur.

Olaus ma-
gnus pro-
fitras pro
Lyncibus
recipit.

Quid ad
Aristotelis
& Plinii
prius alla-
ta loca di-
cendum.

Ad Plinū.

Ad Aristotelem.

Nec idē
succen-
dum vete-
ribus si la-
psi sunt, ait
Quintilia-
nus.

Ad Aristotelem.

Ad Plinū.

ciora, quod ingesta citius transeant, merito haberi.
Ut vno dicam verbo, hac bestia agilis est valde, & in longum saltus suos extendit: Rapax vt Lupus, sed multo eo calidior. Tam hominibus quam pecudibus pariter insidians, in quos ex arboribus, quarum vmbriis furtim latitat, praterentes desilit, adiuuante maximo oculorum acumine: quo ceteris animantibus praeclit. Afferuerunt mihi fide digni, maximo in pretio apud Germanos Lyncum Vingues haberi, & auro inclusos à pueris aduersus Epilepticos insultus gestari: Verum, vt certum huius rei experimentum non habeo, ita qui vingues; & ex quo pede capi debeant, ignoro.

Pelles harum sunt magni pretij etiam apud Magnates, si praecipue orientali- bus sint Lyncibus detractae, nostrates enim nō illam habent speciem, & Luxus ostentationem: Carnes non eduntur, nisi ab ijs forsan, quibus Felium carnes arident, quorum inter Italos nonnullos vidi (quas ego carnes vt non probo, ita ab ijs abhorreo valde) qui eas deprauato quodam gustu inter delicias habent. Axungiam conuulsis luxatisque conuenire articulis, haud improbabile est.

Olaus magnus, vt in eius Epitomes lib. 38. cap. 9. videre est, Lyncem vulgatam nostram pro Lynce item & Lupo Ceruario agnoscit. Et quoniam praefer illa, quae iam actuli, alias quasdam Lyncum proprietates insinuat, eius hic verba recitare volui: *Lynces in septentrionalibus siluis non adeo frequentes generantur vt Lupi, licet impares haud sint in audacitate praedarum. Natura igitur Lyncis est, vt non respiciat retro, sed continuo progressu & saltu praecipitet cursum. Cibus illi stru-cturium catorum frequentior aut suauior est, quia sicut illis libentius crescit, ita & eorum lacubulis, vt rapiat, insidiatur. Pelles harum mollioribus plumis & pulchrioribus maculis praedita satis caro venduntur, praesertim in asperissima hyeme praedata, tunc enim in virtute & colore sunt aptiores, vti aestate viliores, imò deteriores.*

Sed quid ad Aristotelis interim & Plinij, grauissimorum Scriptorum auctoritates respōdebimus? vel quomodo e dubijs eorum locis aliqua opinionis certitudinem, aut ex obscuris aliquam sententia: lucē eruemus? Plinium tamen quod attinet, non adeo moror, qui pleraque ex Aristotele de Animalibus excerptis, ipse autem Aristoteles in multis idem fecit, & obscurissima (quod & nos non raro facere solemus) sicco pede transiuit, notissima verò, ne tempus inutiliter treretur, largiore descriptione declarare renuit; veluti si quis hodie nec lactucam, nec Mulcas, aut Mures, longiore verborum serie depingere dignaretur. Atque hinc factum est, vt quae vetustas tacuit, temporis progressio dias in luminis ar- ras cruerit. Nec tamen veteribus subito est succentendum, si quando ipsis, quod humanum est, labi contigerit: quin illud potius Eloquentia Magistri probis ac modestis Ingenijs semper ante oculos habendum: Neque id statim legenti per- sua sum sit, inquit, omnia quae magni auctores dixerint, vti que esse perfecta, nam & labuntur aliquando, & oneri cedunt, & indulgent ingeniorum suorum volupati, nec semper intendunt animum, & nunquam fatigantur. Modeste & circumspecto iudicio de tantis viris pronuntiandum est, ne (quod plerisque accidit) damment, quae non intelligunt.

Oprimè sanè Quintilianus. Quidam enim libidini ac pruriginis sui ingenij indul-

indulgentes in rebus saepe minutulis, magnos viros carpunt: hoc est, dum singulis pene cum syllabis commorantur, nullum calumniadi finem faciunt. Quod idem alibi Quintilianus disertè sic improbat: *Omissa rerum (qui verus sunt in cau- sis) diligentia, quodam inani, circa voces studio senescunt.* Si igitur rei studiosus praer manibus ipsas habeat, consultius longè faciet, si verba, rebus aptet, quam si exterius res, alias atcessat, quibus haec verba conueniant.

Nos interea Lyncem nostram habemus, quam hoc nomine ab VRBE & orbe hodie condecorari nouimus, nec tanti refert, si vel ab Aristotele minus exactè descripta fuerit, vel ei de natali solo cōtrouersia moueatur. Haec duabus maxime pollet facultatibus quae in Lynce quoque laudatur, vidēdi acumine & vocacitate. Nec nouum est Aethiopicum animal posse simul & Europaeū esse, cum plurima eadem animalia in nouo & vetere orbe nascantur. Ex Galeno profecto deuiamus, non fuisse ad eorum in Italia & Graecia Lyncem; vt monstri loco haberetur. Et quid, si forsan Plinius ignorauit, Lynces in Italia reperiri, certe non sunt adeo in hac mundi parte frequentes, nisi in Liguria Sabaudis finitima, & apud Rhetos. Et forsan quod animal Plinius Chaum, aut Rapium vocat, aut Lupum Ceruarium, Lynx fuerit Gallorum, ab Aethiopica non parum discrepans, cum & ego duas Germanicas iam supra notatas, ab eodem colore, differentes sufficienter ostenderim.

Hic alias poteram, & plures subuehere causas, & quae in huiusmodi Quibus Lupum ceruarium nostrum, veram Lyncem esse, astruerem: quamuis supra propositis, ex Plinio praesertim, dubijs respondere, qui rem ipsam fortassis minus bene intellexit, non adeo de nihilo sit. Libet itaque totum negotium pau- cis verbis proponere, & si licet, arbitrario etiam iure componere, auctoritate maxime, & sententia Illustris viri Ioannis Boyar de Baliz Liberi Baronis quae in Gesnerianis descriptionibus Animalium exstat. Vbi idem Baro monet Lyncem Indicam vel Africanam, cuius Plinius meminerit, multum à nostro Lupo ceruario differre. *Qui noster cum sit maximus, inquit, vix attingit mediocrem Lupum magnitudine. Ita verò Constantinopoli depicta ferocem atque ingentem bestiam ostendit: Praeterea istorum nostrorum Luxorum, qui in Moschouia, Lituania, Russia, Polonia, & Hungaria, Germania capiuntur, rari sunt admodum insignibus maculis in dorso conuersis, sed in ventre tantum: Scotia tamen & Suecia mittit omnium pulcherrimos, isti verò de quibus loquor, sunt maculis tam in dorso, quam in ventre, aliisque membris pleni: nec sunt adeo villosi & delicati, vti nostrates; cum habeant pilos asperos, setosos & breues. Insuper nostrorum maculae sunt rotundae, istorum verò triangulares & se- niles folio: vocato Klablas, hoc est, Trifolio, alij & rudru, totam signol inquam dicitur superbibere. Atque haec, de dubijs concessa est opinio nobis.* Si cui verò haec minus arident, virū se praeter ac meliora reponat, quae tantum abest, vt aspernaturi simus, vt grado ea nos animo acceptaturos promittamus. Sed quando absolutis criticis tandem concludendum est, in qua animantū classe Lyncei ego collocandam existimem; more meo atque instituto id dei iuceps explicabo. Lyncem plerique Lupum Ceruariū esse, & in Luponum genere reponenda aucter pronūciant & credunt. Ego tamen cū Lupo Lyncei non magis conge- nitem haquo, quam cū Canē Felis. Vt enim superius cū Canē Lupū coniunxi,

Notantur
receptiores
quidā Cri-
tici.

Lynx no-
stra mer-
et hoc no-
men.

Lynx Ge-
lino repo-
re videtur
frequens
fuisse.

Responde-
tur ad Plin-
ium.

Historia
obseruatur
medialit

In qua ani-
malium
classe Lynx
sit ponenda
libet etiam de
his de

Dentes mo-
strant in
quo gene-
re anima-
lium Lynx
sic colloca-
da.

Dentes Fe-
lis.

Philippus
de Liano
in signis Pi-
ctor Roma-
nus.

Dentes Leo-
nis & Lynx
& Tigris.

Molares
quomodo
se habeant.

Quomodo
Felis dentes
ab alijs dif-
ferant.

sic cum Fele nunc Lynce. Congeneres, quin etiam animalibus hisce & Leonem & Tigrem facio. Quod ita ferocia, dentium situs, numerus, figura inducunt, quod Achillæum mihi quoque in Lupo & Cane argumentum fuit. Est tamen exigua etiam in his dentibus differentia, alioquin Felem pro Leone, & Tigrem pro Lynce venditare possemus.

Felis itaque, cuius exactum valde sceleton habeo, tam in superiore, quam inferiore maxilla duos obtinet dentes Caninos, superiores inferioribus paulò longiores: hoc ipsum apparet in Lynce nostra, in Tigre, & Leone; amborum enim horum animalium vltimorum Caluarias politicissime à carnibus liberatas & filo æneo connexas nunc domi adseruo, non meas quidem, sed proprias *Philippi de Liano*, è prima classe Pictoris non modo Romæ, sed & alibi ac præcipue in Aula olim Serenissimi Magni Ducis Hetruriæ Cosmi Secundi, ob artem celebrati. Cui & hoc laudis debeo, quod nostra omnia animalium sceleta, doctissima pridem manu delineauerit, & in ære expressa naturalium rerum studiose publica facere voluerit. Intra Caninos, qui in Leone prægrandes sunt, sex incisores reperiuntur; eiusdem omnes magnitudinis in Fele; non ita in Lynce, & Tygre, arque Leone. In his enim tribus inferior horum sex dentium series paritatem habet, superior verò duos Caninis viciniore paulò longiores & crassiores ostendit, Caninis tamen minimè annumerandos, quod superius & in Lupo demonstratum.

Quod verò tam visu pulchrum, quam notatu dignum videtur, hoc est, quod dentes Canini in Leone; & duo illi ex incisores, Caninos quodam modo æmulantibus, sunt omnino per longum fissi, & in duas æquales partes diuisi, uti linea diuisoria manifestè ostendit. Hoc idem, sed non tam euidenter, in Tigris dentibus quatuor verè Caninis, minimè vero in duobus illis superioribus incisorijs, obseruatur.

Post Caninos ac incisores, molares veniunt, quorum tres, tam supra, quam infra, in vtraque maxilla & latere existunt, qui simul numerati ad duodecim pertingunt. In superiori maxilla tam Tigris quam Leonis vltimus molaris maximus est omnium, tribus eminentijs ac veluti cuspidibus conspicuis, secundus & is tribus eminentijs insignis, sed multò minor succedit; demum versus dentem Caninum est adeò paruus molaris, ut vix vnam ex minimis illis cuspidibus æquet. His correspondent tres inferni, quorum vltimus non tribus, ac duabus tantum cuspidibus, sed fortibus plane, videtur, socio superiori suo multò minor, Secundus eiusdem cum socio superiori magnitudinis & figura. Tercius sua compari longè maior, tribus & ipse eminentijs clarus. Nam hac ratione inferiores sua mole æquant superiores. Mirum est quam solida candidaque substantia, quam reciproca apraque insertione dentes hi superiores & inferiores ferratim se se excipiant, ut imaginari sibi facile quisuis possit, nihil esse in animalium corpore siue cartilagine, siue ossa sint etiam, quod Leonum, Tigrium ac Lynceum morsus effugiat. Quæ de Leone iam dixi, ad Vnguem ita omnia in Tigre videre licet & Lupo Ceruario. Felis tamen aliquo modo variat. Quæ tres quidem in maxilla inferiore, duos vero tantum in superiore dentes molares, sed adeò magnos obtinet, ut tribus

infe-

inferioribus æquales censei possint.

In Caluarijs porrò horum animalium non cadem prorsus est proportio. Frontis ossa Leoni & Tigri, media inter oculorum orbitas sita, plana sunt omnino & depressa. Synypitis ossa in medio elata, & ad latera caua. Occipitis os triangulare ordinem Caluaria claudit, primæ colli vertebræ insidens; quæ omnia futuris affabrè distinguuntur. Felis caput tamen à naribus non plano & recto, sed curuo & gibbo, ad ossa synypitis, tramite ascendit; cum totum alioquin ad orbicularem figuram conformatum sit. Cætera persequi nimis rædiosum foret. In vnguibus tam Lynces quam Tigres & Leones cum Felibus apprimè iunguntur, quas omnes vidi & probè examinavi; quinque nimirum in anteriores pedes, & quatuor in posteriores distributis.

Cum itaque in capitis structura, præsertim dentium numero, & figura, & pedum forma Lynces cum Felibus conueniant, ad harum certè classem, quam Luporum, iustius reposuero. Nam si secundum interiorum saltem viscerum similitudinem congenera lociare volueris, compones seiunctissima, segregabis coniunctissima. Feles enim, Canes, & Porci, Hepatis, Lienis, Ventriculi, Cordis, ac Pulmonum, nec situ nec figura multum discrepant; non ideò tamen eiusdem hæc sunt siue generis proximi, siue speciei bestie: manifestissimam enim in dentibus differentiam demonstrabunt, si capitis horum anatomè probè excusseris.

Est & hic ex occasione, Galeni de dentibus Leonis doctrina sub incudem reuocanda. Is enim in *de vsu partium*, cap. 8. de dentibus hæc habet. *Quod autem fortibus animalibus acuti multi dentes ac fortes sunt comparati, ne id quidem possunt reperire* (illi scilicet qui omnia fortuito ex atomis fieri putant, ut Democritus & Alcibiades, aduersus quos Galenus disputat) *cur motus temerarij opus sit habendum. Quod si Ovis & Leonis dentes vnquam videris, discrimen ut arbitror, agnouisti: verum quod Caprarum dentes ouium dentibus sine similes, Pardaleon verò & Canum Leoninis, quo pacto id non est admirandum?* Hactenus Galenus, qui Pardalium siue Pantherarum (dicam ego Tigrium quoque) & Leonum dentes Caninis, adeoque Lupinis, similes facit. Si ad figuram, non ad numerum potius similitudinem referat, bene dicit: si hunc includat, fallitur. Superat enim Canis ac Lupus Leonem, rapacissimum ac fortissimum animal, duodecim dentibus: neque enim Leones, Tigres, Pantheræ, ac Lynces pluribus à Natura dentibus donati fuere, quam plerique homines, viginti octo nimirum; quin homo, cum sæpe triginta duos acquirat, mansuetum animal & sociabile, Leonem tamen, voracissimum & ferocissimum, in hoc superat; Ex quo discas velim, non dentium numero, sed maxillarum & musculorum temporalium robore mandendi valorem æstimandum esse.

Sed audio non neminem mihi nunc nimiam in Lynce perplexitatem & moram exprobrantem. Posset quidem mihi iure quispiam succensere, nisi hoc me purgaret: Lyncei nempe adeò me deditum esse, ut huius ferè solius gratia, totum hoc scriptiois opus & onus in me susceperim. Lyncei profectò non minimè debetur, quod *Liber hic Mexicanorum medicamentorū*, veluti alter Dioscorides noui Orbis, in lucem prodierit. Sum enim & Ego Studiofissima huic Lynceorum à

Y y 2 sæpè

Caluaria etiam in his animalibus variat.

Vngues horum animalium conueniunt proportionem quadam,

Lynces non ad Lupos, sed ad Feles, Tigres, & Leones accedunt.

Vnde conuenientia & differentia animalium deducenda.

Galeni doctrina de dentibus Leonis examinatur.

Lyncei non parum debetur quod nouus & vtilissimus hic liber de platis Mexicanis lucet.

sapè laudato Principe *Friderico Casio* instituta Academia & Cōfessui iam dudū adiunctus, & hoc unum cum socijs annitor, vt Lynceis instar animalis perspicacissimi, non præmeferam quidem plus alijs sapere & videre; sed conatum omnem adhibere, vt si quid forsitan tot sæculorum doctissimos viros, vel temporis iniuriã, vel experimenti inopiã impeditos præterijt; vel nimia de superiorū hominum auctoritate, cōcepta opinio credulos magis reddidit; ego saltem alijs iudicium faciam, & ad Veri nucleum facilius eruendum, de ceteris & reiectis corticibus, aditum liberis hominibus; & nullo sectæ alicuius Philosophicæ præiudicio addictis, parem.

Quando Lynx (siue nostra, siue Antiquorū tandem ea sit) clarissima & acutissima videndi acie præditum animal, huic LYNCEORVM Academia nomē dederit, illa in quã, à qua perspicacissimus is siderū speculator & subterraneorū detector *Lyncæus*, & cōplures alij nomē mutuū ceperūt. Hoc enim *Academici Lyncei* solū fatagunt, vt non tã corporis, quã mētis oculis eò progrediatur, vt in Phisicis præsertim ac Mathematicis studijs nō plus, sed meliùs quid scire possint.

Nescio tamen an fabulis annumerem, an Veteres reuera credidisse mihi persuadeã, quod *Plutarchus libello aduersus Stoicos* memorat, *Lyncæum* illū oculorum acie *Quercus* & *laxa* penetrasse. Et *Plinius, Strabonem* quendã nomine ex *Prōmōtorio Stiliæ Lilybæo* exeuntis è portu *Carthaginis* classis, nauium numerum vidisse, & dixisse. Qui & de *Callicrate* habet, quod ex ebore formicas tã paruas fecerit, vt earum partes à cæteris discerni nō possent. De *Myrmecide* quoque, qui ex eadem materia quadrigam fabricarit, quam ala *Muscæ* integeret. Ego quousq; *Telescopio suo Galilæus Galilæi Lynceus* in nouis astris reperiendis penetrauerit, *Elegia* quadam mea olim cecini, quam hoc concludi epiphonemate.

O audax factum, penetrasse adamantina celi
Mœnia, CRTSTALLI tam fragili auxilio!

Quæ verò *Microscopium* præstare possit partim dixi; partim iã dicturus sum. Veruntamen hæc omnia oculorum adiumenta dici possunt. Habemus tamē & nos *Germani* nostros *Myrmecides* & *Callicrates*. Rem memoria vt dignã, ita fide penne carentem hic narrabo. Fui ante quatuor hos dies in ædibus Domini *Ioannis Caroli Sebada Mittelbibrach* antiquæ nobilitatis & price fidei ac virtutis viri, Serenissimo Electori Palatino Duci *Bauariæ Maximiliano*, post *Cesarè Patriæ* cōmunis *Germaniæ* nostræ Patri, à Cōsilijs & intimo Cubiculo; hic de nouo quodã *Myrmecide Osvaldo Nerlingero Sueno* Torni artificè, ea artis miracula narrauit, quæ cum ego audiui (vt verū fatear) inter credendi temeritatē, & explodēdi negatidq; pudorem medijs planè hæsi; donec manus meæ oculatæ factæ crederent tandem, quod videbant. Monstrauit is nobis granum piperis, magnitudine sua paruulum vix pisum adæquans, innixum pediculo, & clausum operculo artificiosè ex ebore laboratis. Erat autem poculi instar ipsum quoque granum subtilissimo ferro ad tornum excauatum. Et hoc vna ex parte mensa stabat. Altera ex parte cumulus iacebat caliculorum seu scyphulorum ex ebore itidem per Tornum lynceorum acumine oculorum fabrefactorum, ad formam inquam calicum. Superior enim pars lata & caua, pes similiter latiusculus, pars inter hæc posita gracilis ac tenuis. Horum aliquot caliculorum

Qui olim
oculorum
acie plurimum
valere
rinc.

Historia
fere incre
dibilis, ve
rissima ta
men de vi
sibus acumi
ne in quo
dam Ger
mano.

Osvaldus
Nerlinger
Tornator
artificiosis
simus.

Grani pi
peris Tor
no excau
tū recipit
mille sex
cēros alios
caliculos
ex ebore
Torno la
boratos.

rum meo *Microscopio* suppositi, illi nempe tubo optico, qui res minimas, quasi maximæ essent, apparere mentitur. Et quilibet horum scyphulorum sub craftie & longitudine extremi articuli, auricularis digiti, qui in viro est medio-cris staturæ, nobis visus fuit. Consumpsimus duas integras numerando horas, donec ad mille ad ductos caliculos peruenissemus, quos omnes ad vnum grano isti piperis excauato indidimus, nec cauitatem illam impleuimus, quæ proquadringentis alijs sufficit quos idem *Dominus Schada* postmodū cōmodè immisit.

Memini adhuc puero mihi hunc decantatum iocum, in nouo scilicet orbe Apes eiusdem cum ouibus nostratibus magnitudinis reperiri. Tum ego, & quanta, inquam, ibi aluearia esse debebunt? Eiusdem, respondit fabulator, molis cum nostris. At qui, inquam ego, egredi & ingredi Apes tantæ poterunt? Hanc ait ille, curam ipsis relinquo. Hoc ipsum nunc aliquis mihi forsitan obiecerit disquirens, quomodò mille sexcenti caliculi, quorum quilibet minimi digiti articulum sub *microscopio* æquabat, aut imponi, aut extrahi potuerint. Verum hic hallucinatione visus dubitationem excusat. Nam reuera tam minuti sunt hi scyphuli, vt aciem nostram ferè effugiant; magistri verò & artificis illius Germani obtutui maiores patuerunt, cum omnibus his certam ac legitimum suam formam calicis attribuerit: imò (quod mirabilius) limbum singulorum auro etiam obduxerit. Confecit & aliud simile è grano piperis pocillum, pede & operculo ex auro ornatum, in quod indidit pocula alia parua, seu similes caliculos ex purissimo auro ad tornum politos, non mille quidem, sed trecentos; auri enim materia, non similiter vt eboris artificiosi manu & instrumentis obedit: quod ipsum *Sereniss. Elector & Dux Bauariæ* in Pinacotheca sua, cum alijs Naturæ & artis thesauris, custodit. Crediderim hinc facile, nostrum *Microscopium* rem sibi subiectam plusquam triginta mille vicibus, in triplici illa corporum dimensione, multiplicare, & oculo nostro spectandam exponere. Neque enim viginti grana piperis eius magnitudinis, quæ in hoc excauato fuerat, simul iuncta æquabunt illam, quæ oculo nostro, ex minimo atq; vnico caliculo supposito illi *Microscopio*, apparet. Hunc ergo *popularem* nostrum *Tornatorem* non *Myrmecidæ* & *Callicrati* parem modò, sed longe præferendum, & dignum planè cuius nomen immortalis famæ consignetur, existimo.

Et quoniam curiosum lectorem sum nactus, non metuo, nè mihi succenseat, si rara quædam Naturæ (vt ita dicam) miracula, quæ in hoc nobilissimo viro *laanne Carolo Sebada* obseruauit, hic in Medicorum saltem gratiam recenseam. Agit hic ætatis suæ annum iam sexagesimum & septimum, usque ad annum ætatis sexagesimum quintum vini abstemius vixit, iamq; à duobus annis illud nec cū voluptate, nec cum nausea, bibit. Consuetum huic est, vt integris sæpe octo aut decem diebus, à potu omni abstinere. Hoc mirum magis, cum ante annos quinque iterū Romam venisset, & medio Septēbris *Monachium* ab VRBE proficisceretur, quò ad finem eandē Octobris peruenit, toto ipsum exacto sesequiente, nūquam omnino bibisse, nec sitim quidem vnquã passum fuisse. Hoc autē ego fratribus, qui eo anni tēpore frequentes sunt, & quibus ipse mirè delectatur, plurimum elicitis tribuo. Et, à vino etsi toto vitæ suæ curriculo ferè abhorruit, abstinetque; tam rubicunda tamen est facie, & sanguine ita florido vegetus, vt ad

Aliud
granū pipe
ris, quo tre
centi cali
culi ex pu
ro auro tor
nati clau
debantur.

Microscopium
multiplicat
re obiectam
trices mil
lies.

Germanus
Tornator
superat Cal
licratem
& Myrmeciden.

In Nobili
viro rara
quædam Na
ture dona.

annū vsque ætatis sexagemū quintum, bis in anno, autumnō scilicet ac vere semel à vena basilica dextra, semel à sinistra, sanguinem sibi extrahi curauerit; id quod nunc quoque facere assolet, verū semel tantum in anno, & ad vnus libræ ferme semper quantitatem. Quæ eò magis mihi cognita sunt & explorata, quod duobus hisce postremis annis ipsi medicinam facio.

At neque *Lyncem* siue Antiquorum, siue Recentiorum esse expressum hic animal, sole clarius est. Tū quia enarratis, quæ in *Lynce* iam descripta fuerunt, signis & proprietatibus haudquaquam respondet; tum quia in *America F. Gregorius* huiusmodi *Lynces* siue *Lupos* (*Cervarios* quorum ipsi, vt varias pelles, ita coloribus aliquot depicta cerypa commōstrauit) minimè reperiri, mihi prorsus affirmavit.

Quo tandem igitur nomine hoc animal rectè nuncupabimus? *Arduum est*, inquit Seneca, *de ijs quæ coniectura sequenda sunt, aliquid certi promittere*. Ego tamen non esse aliud animal certus sum, quam illud quod communiter nos *Catum Pardum* appellare solemus, qui Americanis *Catus montanus* nominatur: non paruum illum *Catum* siluestrem feruè intelligens, qui illis ac nobis æquè frequentissimus; sed corpore prorsus maiorem, & pelle differentem maculis item quamplurimis nigricantibus conspersa, quem & *Pardum* ac *Leopardum* quamplurimi appellant. Habet is colorem talem, quem suo quoque Hispani idiomate *colorem Pardum* dicunt, & est ex griseo, fusco ruffoque mixtus; frequentibus etiam nigricantibusque maculis distinctus apparet. Ea magnitudo plerunque ipsi est, vt altitudine duos superet palmos, longitudine quatuor attingat, & rarò excedat. Hoc etiam à Pantheris Tigribusque distinguitur, quod pilum non hirtum, sed mollem ac lanosum, nostrarum instar Felium, ferme habeat, ex qua commodè hic confici manicas illas vidimus vtrinque apertas, brumæ tempore inferendis ac confouendis manibus aptas (*manichotti* vocant Itali) quæ pretio suo ad pelles *Lyncum* Orientalium nunquam ascendunt; quod colore minùs grato non adeò probentur.

Animal hoc *Americanum*, cum *Africano*; quod in Italia non rarò visitur, apprimè conuenit. *F. Gregorius* noster *de Bolivar* ait, non illa esse crudelitate, qua *Tigres*, *Leones*, & *Panthera* sunt *Americana*: nec maiores bestias aggredi, sed minores tantum; arbores etiam confestim ascendere, magnis ibi alitibus insidiari, imò ad villas & rusticorum tuguria accedere, Vulpiumque instar gallinas suffurari. A lædendis verò hominibus, nisi incitatum, abstinere: quos maxime potius timet, & ab his in fugam facile vertitur. Fræuens in siluis reperitur, & Cati, vt domesticæ quoquomodò effigiem, ita Felinus mōres aliquidatenus videtur imitari.

Inuenio in *Ioannis Leosis* nona descriptionis *Africa* parte. *Leopardos* in *Barbaria* siluis reperiri, & esse bestias fortes ac crudeles (sic enim *Africani* quoque *Leones* ferocitate *Americanos* superant) homini tamen nequaquam nocere, nisi contingat (& rarius quidem) hunc aliquo angusto loco bestia obuium fieri, vbi ei non possit de loco cedere; aut si illam prouocet, aliamuè illi molestiam inferat; tunc enim humanam in faciem, quod nostræ quoque Felis factitant, insiliunt, & vnguibus tantum carnis abripiunt; quantum comprehendere illis

In America nulla sunt Lynces seu Lupi ceruarij.

Animal de quo ià tractamus, est Catus Pardus Americanus.

Magnitudo maioris sed non maximi Canis.

Pili lanosi.

Non ea est crudelitate qua Tigres, Leones & Panthera.

Homines timet potius, quam offendit.

Leopardi Africani.

lis possunt. Armentis vix damnum vllum inferunt, acerrimi tamen Canum hostes habentur. Fateur in Itinerario suo *Ios. Barbarus Venetus*, se in *Ecbatana* Ciuitate maioris *Medie* Metropoli, nunc *Tauris* dicta, *Leonzam* catena vincam à magistro suo ad spectaculum ductam vidisse, animal *Leonæ* simile, sed pilo purpureo, virgis nigris transfuersim distincto, capite similiter rubro, maculis nigris albisque variegato, ventre albo, cauda Leoni simili, ferocia non vulgari: ita, vt cum in eius præsentia *Leo* comparuisset, in hanc quin *Felis* instar alacri saltu prorumperet, à custode vix prohiberetur.

Ex hac descriptione eam forsitan quis non ineptam coniecturam duxerit, *Leonzam*, Italico vocabulo sic dictam, Antiquorum Tigrem esse, cum non orbiculatis maculis, sed *Virgatis* (quod Tigrium veterum proprium esse diximus) *fascijs* *Leonzæ* dicta pingatur.

Leonzas etiam *Aloysius Cadamustus* à *Leopardis* separat, quando à Regno *Senega*, apud *Nigritas*, reperiri ait *Leones*, *Leonzas*, & *Leopardos*. Quid autem per *Leonzam* auctores propriè intelligant, non ita manifestum est. Iam diximus videri Antiquorum Tigrem: *Americanam* tamen incolentes *Europæi* *Leonzam* vocant, quæ proprie *Panthera est*, & non *Tigris*. Et si *Leonzæ*, seu *Onzæ*, vel *Vnciæ* figuram in *Gesnerianis* descriptionibus intuemur, videtur etiam illud animal esse, quod iam *Catum Pardum* diximus; si verò descriptionem *Ioannis Caij*, quæ ibi extat, legimus, diuersum adhuc animal ab eo, quod in *Icone* deformatum, videbitur. Alij non dubitant *Lyncem* esse *Leonzam*, quasi hoc vocabulum barbarum ex *Lynce* sit deriuatum. Ita omnia confusissima apud varios auctores, nomina varia & vocabula pro arbitrio suo vsurpantes leguntur. Et Veteres quidem præter indagandi laborem, & sedulum posteros iuuandi studium, *Lynceis* vix aliud quicquam affirmari reliquerunt.

Huiusmodi *Catum Pardum* ante annos quindecim in *Cardinalis Casij Patris* iam sæpè laudati *Principis Casij* Aula, eiusdem scilicet *Principis* prope *Vaticanium* palatio, pulcherrimarum Antiquitatum, Inscriptionum & statuarum copia celeberrimo, conspexi magnitudine molossi *Canis* cauea minime inclusum, sed catenæ illigatum, quinimò non rarò eadem solutum cicurem adeò, vt prætereuntibus, ad ipsumque accedentibus nihil detrimenti inferret. Erat hic pilo pelleque (præterquam quod plurimis nigris maculis esset conspersa) & facie *Felibus* nostris omnino simili. *Ludouicus Cescharinus* ætate & aspectu venerandus, moribus amabilis, doctrina conspicuus, iudicio & longa medendi experientia præstans, quo ægrotans ego Medicus, Medico feliciter vtor, sæpè mihi narrauit, dum in *Heri* sui comitatu, *Cardinalis scilicet Sfortia*, Serenissimos *Medicæ* Principes non rarò in *Venatione* sequeretur, *Leopardum*, siue huiusmodi *Catum Pardum* vidisse adeò mansuetum effectum, vt eodè cum Magistro suo vel custode equo veheretur, qui cum in siluis *Capreolum* aut *Leporem* obuium habuisset, demissum tribus maximis saltibus bestiam plerumque assecutum: vbi autem illa elapsa fuisset, perstitisse hunc, nec *Canis* instar vterius progressum fuisse, sed ad equum ac dominum suum spe frustratum redire consueuisses.

De *Lyncurio* quin *Corollarij* loco aliquid addam, præterire minimè possum.

Lyncurij

Leona quale an mal.

Videtur esse veteri Tigre conuenire.

Panthera vocatur Leona ab Hispanis in America.

Videtur etiam ad Canem Pardum posse reduci.

Alijs à Lynce videtur deriuari.

Cati Pardi feritatem plerunque deponunt.

Ludouicus Cescharinus celeberrimus Romæ Medicus.

Catus Pardus Venationi inest.

Lyncurij itaque voce Theophrastus & Diocles gemmam adeo duram nobis descriperunt, ut exculpi etiam possit. Apud Plinium *Demosiratus* Succinum ita appellavit. *Lyncis Lapis* tertio est loco pharmacopolis omnibus hodie notissimus, qui fractus tanquam ex centro ad peripheriam deductos radios ostendit. Alij demum *fungiferum lapidem* nobis pro *Lyncurio* venditant. Omnes hi ferme ex *Lyncis* vrina in terram defossa nascendi principium fumpfisse creduntur.

Andreas Cæsalpinus, lib. 2. *Metallicor.* cap. 45. Ex *Euace* lapidem *Lyncis* dicit illum esse, quem hodie fungiferum appellamus, cum Theophrastus quoque dicat *Lyncurium* fungos ferre. Hunc *Euax*, ut ait *Cæsalpinus*, ex vrina *Lyncis* micta in montibus, & in lapidem coagulata originem trahere scribit: valere contra dolorem stomachi, Ictericam, & fluxus ventris. De hoc *Hermolaus* ita habet: *Oritur fungus & saxo, id est lapide Lyncurio sine Lynceo vulgari voce dicto, admirabili natura: precipitur hic in esum, & alius subnascitur anno toto: pediculi pars duratur in silicem, atque ita semper crescit lapis restitibili facultate, nec credidimus antequam domi natos ita manducaremus.* Idem *Cæsalpinus* plantarum lib. 3. cap. 45. *Fortè huiusmodi lapis*, inquit, ex corticibus *Populi* fit aliquid conferente vrina *Lyncis*. *Tradit enim Dioscorides corticem tam albæ, quam nigrae Populi, segetibus stercoreatis inspersum fungos vitiles innocentesque toto anno ferre.*

De hoc quid mihi perceptum sit fungifero lapide, vel in Germanorum saltum meorum gratiam libenter edisseram. Eius generis tres mihi prægrandes donavit *Adamus Melsius*, ad Insigne *Pinea Nucis aureæ* prope Pantheon Romæ Pharmacopœus, annis iam & experimentis grauis, vir probus & frugi, & propter fidem & peritiam, qua in arte sua præstat, non tam vulgo quàm Romanis quam plurimis Principibus carissimus. Hos ego in Hortulo meo domestico ad semestrem ferme spatium custodiui, terræ illos paucillo obruens. At, non nisi semel tantum, fungos mihi protulerunt, & circa vernum quidem tempus ternos, ingêtes, spatiosos, ex luteolo rubicundos, odore gratissimo, quorum maximus palmari diametro erat. Hos, ut verum fatear, nec in cibos aptavi, nec radicibus euellere volui. Quare, vbi plurimis fungi isti diebus ibi perstitissent, in lignosam tantam substantiam transiere. Certior tamen sum factus, in cella vinaria collocatos, & superficie tenuis terra operatas, aquâ interim tepida irroratos, toto anni tempore saluberrimos, & qui difficultati vrinæ succurrerent, fungos protulisse.

Laelius Laurus Signinus celebris Romæ Iuriconsultus, *Lyncuriorum* siue lapidum fungiferorum patriam & originem ad vnguem mihi declaravit. In monte nempe illo, qui in *Tusculano* agro initium sumit, ac versus *Neapolin* porrigitur, circa *Sermonetam* præcipue, ac Ciuitates *Coranam* atque *Signinam* plurimos eiusmodi fungos ex *Lyncurijs* pullulare, eo maximè loci, vbi arbores istæ confertim reperiuntur, *Quercus* nempe, *Aceres*, *Fagi*, *Illices*, *Castaneæ*; nullas tamen ibi *Populos* extare asseuerabat, nè ex harum corticibus, ad *Dioscoridis* mentem quis, eos enatos forsitan suspicaretur. Nec *Lynces* ibi vnaquam visas, quarum ex vrina lapidum illorum (si modò lapidum nomine sunt digni) generatio fieri potuisset.

Et quamuis *Euax*, non contemnendæ authoritatis Scriptor, dicat esse *Lapidem*

Lyncurij lapidis vites.

Fungi Lyncurij lapidis in lignis abest.

pidem, ex quo fungi dicti consurgunt, & *Hermolaus* relictam pediculi partem ex fungo in *silicem* durari adstruxit; Pæce tamen ipsorum nec silicem nec lapideam hic duritiem animaduertere potui, sed terream quandam ligneamque substantiam, communem, vtriusque tamen duritiem excedentem & topi quodammodo naturam æmulantem. Friabilis enim horum est substantia, & quæ manibus facile teri possit, vbi præsertim extra terram aliquot septimanis adseruandam. Hoc etiam mihi vsuuenit, cum prædictos tres *Lyncurios Germano* quidam Principi optimè reconditos, arboreoque mulco ac terræ paucillæ inuolutos in capsâ ligneâ transmississem, post bimestre itineris spatium eò delatos, præter terram friabilem & infecundam massam, aliud nihil ostendisse.

Posset itaque non nemo facile credere, *Lyncurios* nihil aliud, quàm putrefactas arborum radices, terris obseptas esse: ex veterum enim arborum truncis non raro fungos surgere videmus. Atqui hoc si esset, accidere nonnunquam posset, ut is *Lyncurios*, ex quo fungi pullulant, adhuc radici arboris aliqua saltem in parte non putrefactæ hæreret, cum ex viua arboris etiam trunco quotidie fungi nascantur. Veruntamen *Lyncuriorum* tanta aliquando frusta è terra fuerunt egesta, ut vnù Equo onerando suffecerit, absque vlla radicis vel substantia vel figura eminente. Accedit quòd rotunda plerunque, raro longa figura *Lyncurij* reperiuntur; & quòd hæ separatæ quoque ab arborum radicibus distitæ, nec adeo profundæ delitescant.

Et vt semel dicam, videtur fungorum seminium eorundem, in certa sua terra latere, quæ eisdem protrudit; quemadmodum & *Tubera* terræ (*Taratufi* Itali vocant) non omnis fert tellus; nec illa quæ fert, vbiuis locorum eos producit. Odore ea Porci deprehendunt, & rostro latentia eruunt. Sic vbi *Lyncuriorum* periti indagatores eiusmodi è terra surrectos fungos aduertunt, fossione facili *Lyncurium* subditum reperiunt, extrahunt, & aliò distrahunt. Fieri itaque ego autumo, ut vbi fungifera illa terra vnum atque alterum extruxerit fungum, qui euulsus non fuerit, radículas eiusdem terræ hæsisse, & in lignosam quandam substantiam cum ipsâ sua terra coaluisse, quæ multiplicata ad maxima etiam frusta deuenire æquè potuerit, atque in minima sæpe portione inuenitur. Videtur huic meæ coniecturæ *Hermolaus* fauere, cum inquit, *Pediculi pars duratur in Silicem*, duratur, inquam, sed non in *Silicem*; in hoc enim deceptus *Hermolaus* fuit, sed in lignosum quid. Habere autem fungos suas quoque radículas nullum est dubium, quamuis vulgò dicatur, quod adeo quid imperfectum sit in natura plantali fungus, ut pro solo folio æstimari debeat.

Verùm de fungis ego plura non addam; hos exactè satis in Rarioribus Exoticisque suis *Clausus* descripsit. Longè tamen his exactiora tam in Historia, quàm Theorie & Physiologia expectamus; ex Libris de imperfectis Plantis Illustrissimi & Excellentissimi Principis *Cæsij*, propediem lucem visuris.

Tophacea durities in his pediculis fungorum.

Lyncurij etiam in maxima mole reperiuntur.

Seminium fungorum.